

16/03 2016

REALDANIA STØTTER 21 NYE UNDERVÆRKER

Kreativiteten og engagementet stortrives blandt Danmarks mange ildsjæle. For anden gang har Realdanias Underværker-kampagne med held brugt sociale medier til at finde frivillige projekter med stærk lokal opbakning. Nu er 21 nye underværker udvalgt til støtte.

I Østervrå ved Vendsyssel er en nedlagt kirke godt på vej til at blive forvandlet til ét af verdens første digitale udstillingssteder for fotografi. På Strynø i det sydfynske øhav skal en økologisk terapihave danne ramme om et refugium for krigsveteraner. Og på Saxogade i København vil lokale beboere og socialt udsatte mødes om at bygge møbler af genbrugsmaterialer.

Sådan lyder blot tre eksempler på de i alt 21 projekter, der er klar til at blive til virkelighed som en del af Realdanias kampagne "Underværker – bygningsarvens ildsjæle". Med økonomisk og faglig støtte skal kampagnen hjælpe ildsjæle med at føre deres idéer ud i livet – til gavn for den lokale livskvalitet.

Projekterne har det til fælles, at de både skaber udvikling og fællesskaber lokalt og samtidig bevarer og nytænker bygningsarven. I alt har kampagnen modtaget 87 ansøgninger fra hele landet, og ud af dem står 21 projektgrupper nu til at få en hjælpende hånd.

"Endnu en gang har ansøgningsfeltet været imponerende, og vi har haft fornøjelsen af at kunne vælge blandt rigtig mange gode projekter fra hele landet. De mange idéer vidner om sprudlende virkelyst og begejstring i de mange lokalsamfund rundt omkring i Danmark, som nu får glæde af ildsjælernes store indsats," siger Christian Andersen, programchef i Realdania.

Opbakning via sociale medier

Projekterne er udvalgt af Realdania med bistand fra et eksternt bedømmelsesudvalg. Som led i kampagnen skulle ansøgerne skabe tilslutning til deres projektidé ved at få andre til at give den et "like" på kampagnens hjemmeside. Det har skabt livlig og positiv aktivitet på sociale medier, hvor projekterne har formået at mobilisere andre og skabe stor opbakning omkring projekterne.

Læs mere om kampagnen på www.undervaerker.dk

Yderligere oplysninger

Programchef Christian Andersen, Realdania, tlf. 70 11 66 66

FAKTA

Om kampagnen

Realdanias kampagne Underværker har i alt 30 mio. kr. til over en treårig periode at støtte ildsjælenes projekter og skabe formidling og netværksaktiviteter over hele landet.. Heraf er der afsat 9 mio. kr. til projekter i denne anden ansøgningsrunde.

Kampagnen blev lanceret sidste år, og anden ansøgningsrunde er nu gennemført. I alt har 45 ildsjæleprojekter nu fået støtte til at realiseres.

Alle projektansøgninger er vurderet af et bedømmelsespanel bestående af:

- / Kristian Krog, kulturel iværksætter, Den ny maltfabrik
- / Signe Wenneberg, forfatter, programmedarbejder og selvstændig konsulent
- / Rune Kilden, iværksætter og byudvikler
- / Søren Hermansen, leder af Energiakademiet på Samsø
- / Christian Andersen, programchef i Realdania
- / Jens Böhme, sekretariatschef i Realdania

Den endelige beslutning om tildeling af støtte foretages af Realdanias direktion.

Om de udvalgte projekter

Bornholm:

- / Svaneke - Nyt liv i Rådhuset
I Svaneke på Bornholm vil den lokale byforening puste nyt liv byen, ved at gøre det funktionstømte rådhus til et nyt samlingssted. Det skal ske gennem en renovering af bygningen og åbning af den tilhørende have og tidligere fangegård.

Fyn og Strynø:

- / Årslev/Sdr. Nærrå: Polymeren, Fundament for fællesskab
Den gamle polymerfabrik i den lille midtfynske by Årslev/Sdr. Nærrå er blevet et nyt samlingssted i byen. Med hjemmebyggede boldbaner og parkour-stativer, er den store højhal på fabrikken blevet indtaget af borgerne. Efter en succesfuld testperiode er projektet klar til en permanent omdannelse til byens rå og fleksible kultur- og idrætshus.
- / Millinge: Østerby Bageri
I landsbyen Millinge i Faaborg-Midtfyn Kommune ligger et intakt landsbybageri fra 1859. Formålet med projektet er at bevare og videreformidle bagerhåndværket gennem udstilling og aktiviteter i og omkring bageriet. Borgere, skoleklasser og turister inviteres indenfor.
- / Strynø: Terapirum & walled garden-terapihave
På Strynø i det sydfynske øhav ligger den økologiske gård. Nature Retreat for Veteraner. Stedet skal danne rammen om et refugium for krigsveteraner. Det

sker ved at etablere et terapirum og en afskærmet have på stedet. På Nature Retreat skal krigsveteraner tilbydes "Nature Assisted Therapy" med mulighed for at arbejde med det økologiske landbrug, dyrehold, i skoven og ved havet.

Hovedstadsområdet:

- / København: Guldminen
Guldminen er et genbrugseksperiment, som organiserer indsamling og distribution af genbrugsmaterialer i Københavns Sydvestkvarter. Visionen er at skabe et sted, der inviterer lokalmiljøet og private til at genbruge byggematerialer, brugsgenstande mv.
- / København: Saxogade version 2.0
Saxogade på Vesterbro i København har i flere år dannet ramme om en lang række sociale projekter. Dette projekt understøtter gadens identitet ved at etablere socialøkonomiske virksomheder omkring cafedrift, genbrugsmøbelværksted og gartnerivirksomhed.

Falster, Lolland og Møn:

- / Fra København til Gedser: Bevar Det Gule Palæ fra Olsen Banden
Det karakteristiske tog-kontroltårn, "Det gule Palæ" skulle egentlig rives ned, men ildsjæle satte sig for at redde bygningen og flytte den til Gedser. Her skal det indgå som del af den aktive lokalbane på togmuseet ved Gedser Remise. Kontroltårnet er kendt fra filmen *Olsen Banden På Sporet* fra 1975. Bygningen skal anvendes til foreningsarbejde, undervisning, arrangementer og udlejning.
- / Grænge: Liv i den gamle skole
Med en renovering bevares en gammel skole, og Grænge Beboerforening får mulighed for at afholde kulturelle arrangementer, og give skolebørn og turister mulighed for opleve kulturarven og landsbymiljøet. Grænge Beboerforening har i 25 år holdt liv i den velbevarede skole.
- / Askeby: Fremtidens Andelshus
I Fremtidens Andelshus skal lokale produkter samt nye forsamlings- og oplevelsesmuligheder skabe lokal udvikling. Det sker ved at etablere en markedsplads med lokale fødevarerprodukter mm. i et tidl. mejeri.

Sjælland:

- / Kragevig: Nyt liv i den gamle Husflidsskole
Dette projekt vil forbedre mulighederne for at anvende den fredede husflidsskole i Kragevig på Sydsjælland. Med en renovering kan skolen i endnu højere grad blive brugt af den store gruppe af interesserede, der vil bruge bygningen til bl.a. yoga, gymnastik, meditation, seminarer, foredrag samt mad-litteratur-, musik- og fortællefestivaler.
- / Jyderup: Skatebane i Jyderup
Børn og forældre vil skabe et nyt samlingspunkt i Jyderup på Vestsjælland. Det skal ske ved at omdanne skolens gamle skolegård til en skatebane, især for børn og unge mellem 8-14 år. Projektet er startet af en forældregruppe, der vandt en kommunal projektkonkurrence, som blev brugt til testprojekt. Den

midlertidige skatebane trækker brugere fra hele oplandet og viser behovet for et mere permanent samlingssted.

Jylland:

- / Aarhus: Den hængende have i FO-byen
Formålet er at skabe en grøn, hængende have i FO-byens førhen triste baggård i det centrale Århus. Haven skal med faciliteter til aktiviteter og ophold skabe et levende 'byens rum' og desuden fremhæve den historiske bygning Folkeoplysningens Hus fra 1900.
- / Ebeltoft: Det Grænseløse Køkken - rum til liv
I Ebeltoft vil Molbordet, et netværk af ildsjæle med passion for mad, etablere 'Det Grænseløse Køkken', et semi-mobilt væksthus med samtalekøkken. Det fælles måltid skal skabe et fundament for socialt sammenhold i lokalsamfundet gennem fx fællesspisninger, ude-undervisning, kokkeskole og foredrag og koncerter mv.
- / Egå: Moderne mødested i lokalsamfundet
Dette projektet har fokus på at bevare landsbymiljøet i Egå. Det skal ske ved at skabe moderne og tidssvarende rammer i det 115 år gamle Egå Forsamlingshus. Renoveringen skal skabe plads til forskellige netværksskabende aktiviteter, og således opretholde og styrke engagementet i landsbyen.
- / Morsø: Strømpehuset - et landsbyfyrtårn
Ideen med projektet er at skabe øget tilflytning ved at tilbyde midlertidigt udleje/udlån af boliger i høj kvalitet. På den måde kan potentielle tilflyttere afprøve landsbylivet. Ideen afprøves i Strømpehuset, et bevaringsværdigt landsbyhus fra 1932.
- / Lunderskov: Renovering af drejeskiven
I Lunderskov, nær Kolding, vil en gruppe veteranogsentusiaster formidle historien om industrialiseringen ved at tilgængeliggøre og istandsætte et remiseområde til sin oprindelige form. Visionen er at kunne fremvise et sammenhængende, jernbanehistorisk arbejdsområde for veteranog. Remisen skal på sigt danne ramme om udstillinger, rundvisninger, demonstrering af maskinel, foredrag mv.
- / Sdr. Felding - Dagmar Bio: Langt mere end en bif
Dagmar Bio er et synligt og vigtigt element i bybilledet i Sdr. Felding i Midtjylland. Biografen byder på film og kulturelle aktiviteter med landskendte kunstnere. Nu ønsker man at udvikle stedet, så det i endnu højere grad er rustet til de mange aktiviteter.
- / Varde: Projekt UnderVærket

At videreudvikle Værket, et populært aktivitets- og samlingssted for unge i tidl. Varde Stålværk. Kælderen under Værket omdannes til øvelokaler, indspilningsstudie og opholdssteder. En påkrævet flugtvej udnyttes som opholdstrappe og forbindelse til Kulturspinderiet, et nyt kunst- og kulturområde i Varde.

/ Samsø: Samsø Slagtehus

Det aktive lokalsamfund på Samsø mangler et slagtehus. På øen findes flere husdyrproducenter, men som det er nu, sendes dyrene til slagtning på fastlandet. Det er ikke bæredygtigt for hverken dyr eller miljø. Ideen i projektet er at etablere et slagtehus i et tidligere gårdmejeri. Det vil fastholde husdyrproduktionen på øen og giver både erhvervsudvikling og nye oplevelser.

/ Sebbersund: Kultur helt ned i ålegræsrodderne

Fiskerlejet Sebbersund ved Limfjorden har i lang tid manglet et mødested, der kan samle borgere og turister til arrangementer. Kulturbruksen etableres i en gammel brugsforening bygget i 1935, der ligger centralt i byen. Ejendommen skal føres tilbage til sit oprindelige udtryk, så den kan fungere som kulturhus og formidlingscenter for byens historie.

/ Østervrå: PixlArt

I en nedlagt kirke, vil udstillingsstedet PixlArt bringe et lokalt samlingssted 'tilbage til fremtiden'. Som et af verdens første digitale udstillingssteder for fotografi, skaber projektet en ny ramme for fællesskab, fotografi, animation og kultur i landsbyen Østervrå i Vendsyssel. Projektet vil sikre PixelArts indhold med en ydre renovering.